

การบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาภักดีพัฒนา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 6

Academic Guideline Administration in Thailand 4.0 Age, Galyani Vadhana
Educational Quality Development Network Center, under Chiang Mai Primary
Educational Service Area Office 6

กรวีร์ ไม้หอม¹

Gorawee Maihorm

สังวาร์ วังแจ่ม¹

Sangwan Wangcham

สุรศักดิ์ สุทธิศิริ¹

Surasak Suttasiri

Corresponding Author E-mail: goraweemailhorm@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารงานวิชาการ 2) ศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ศึกษา เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาภักดีพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ประชากร คือผู้บริหารและครูจำนวน 90 คน รวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหา ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาภักดีพัฒนา โดยรวมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาภักดีพัฒนา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือสถานศึกษาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ สถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ และพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ ด้านการวัดและประเมินผล คือ สถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา คือ สถานศึกษาควรส่งเสริมการนิเทศภายในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ สถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

คำสำคัญ: แนวทางการบริหาร, งานบริหารวิชาการ, กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาภักดีพัฒนา

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the academic administration 2) to study academic administration guidelines in Thailand 4.0 Age of Galyani Vadhana educational quality development network center, under Chiang Mai primary educational service area office 6. There are 90

¹ คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

Faculty of Social Sciences and Liberal Arts, North-Chiang Mai University

administrators and teachers for research populations. The data is collected by using questionnaire and interview namely, 5 educational institution administrators then it is analyzed by seeking for average, standard deviation, as well as content analysis.

The results of this research found that:

1. the overall Academic Administration in Thailand 4.0 Age of Galyani Vadhana educational quality development network center is at high level. Such administration comprises of the institutional program development, learning process development, measurement and evaluation, educational supervision, as well as educational quality assurance development which are all at high level consecutively.

2. According to academic administration guideline in Thailand 4.0 Age of Galyani Vadhana educational quality development network center, for institutional program development, the educational institution should promote the participation of institutional program planning provision. For learning process, they should encourage the efficiently potential development and learning process development of teachers. For measurement and evaluation, they should promote teachers and educational personnel's potential development to have cognition on the creation of measuring and evaluating tools. For educational supervision, they should support the internally educational supervision. For educational quality assurance development at educational institution, they should boost the cognition spreading in regard to internally educational quality assurance of the educational institution.

Keywords: Administration guideline, Academic administration, Galyani Vadhana educational quality development network center

บทนำ

ประเทศไทยได้ปฏิรูปการศึกษาโดยให้ความสำคัญ กับการกระจายอำนาจที่เน้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความพร้อมให้สถานศึกษาพร้อมที่จะทำงานแบบ เบ็ดเสร็จ ทั้งนี้เพราะผลของการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้นกับ นักเรียนอยู่ที่โรงเรียน ไม่ได้อยู่ที่กระทรวง ทบวงกรมเขต หรือจังหวัด พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจไปยังสถานศึกษา ทั้งนี้ก็เพื่อเพิ่มอำนาจการตัดสินใจให้กับสถานศึกษาในการปฏิบัติงานให้มากขึ้น มีความรับผิดชอบมากขึ้น และจะต้องใช้พลังความรู้ความสามารถจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียกับการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร โรงเรียน ครู นักเรียน พ่อแม่ และชุมชน ซึ่งรูปแบบที่เคยปฏิบัติมานั้น อาจยังไม่สอดคล้องกับแนวคิดของการปฏิรูปการศึกษาอย่างสมบูรณ์ ด้วยเหตุนี้แนวคิดในการบริหารการจัดการศึกษา ระดับโรงเรียนจึงจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนในวิธีการคิด ความเชื่อ เจตคติและพฤติกรรมการบริหารจัดการ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอน จึงกล่าวได้ว่าการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญของการบริหารโรงเรียนตามที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โรงเรียนและชุมชนในท้องถิ่น โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการสามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล ในการวัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียนและชุมชนในท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (ทิพวรรณ ล้วนปิติสุทธิกุล, 2562)

การบริหารงานวิชาการถือว่าเป็นหัวใจของการบริหารสถานศึกษาที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาในยุค 4.0 เพราะจุดมุ่งหมายของสถานศึกษาก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง นักเรียนมีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และคุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี

การศึกษาในยุค 4.0 ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาทักษะที่สำคัญในการดำเนินชีวิต โดยเฉพาะใน ส่วนของผู้เรียนต้องสอนให้มี “ความรู้คู่คุณธรรมและมีทักษะในศตวรรษที่ 21” ได้แก่ ทักษะการคิด วิเคราะห์ การแก้ปัญหา การคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ การทำงานเป็นทีม การมีภาวะผู้นำ การสื่อสาร การใช้ข้อมูลและสารสนเทศ การใช้คอมพิวเตอร์และปัญญาประดิษฐ์ การคิดคำนวณ การสร้างอาชีพและการเรียนรู้ด้วยตนเอง อย่างไรก็ตามการศึกษาไทยในยุค 4.0 จะไม่สามารถขับเคลื่อนไปได้ถ้าไม่มีการพัฒนา การศึกษา หรือการบริหารการศึกษาที่ดี ซึ่งถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยผลักดัน และพัฒนาการศึกษาให้ดำเนิน ไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์, 2559) การบริหารงาน วิชาการถือว่าเป็นหัวใจของ การบริหารสถานศึกษาที่จะช่วยพัฒนาการศึกษาในยุค 4.0 เพราะจุดมุ่งหมาย ของสถานศึกษา ก็คือ การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งขึ้นอยู่กับงานวิชาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุ จุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนด ไว้อย่างมีประสิทธิภาพสูง นักเรียนมีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และ คุณสมบัติตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี (ธีระ รุญเจริญ, 2553) ได้กล่าวไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารการศึกษาไม่ว่าสถานศึกษานั้นจะเป็นสถานศึกษา ประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของ สถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ การบริหาร การศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้นส่วนใหญ่เกิดจากการบริหารงานวิชาการ ที่เป็นงานหลัก ของสถานศึกษาและ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ การจะ บริหารงานวิชาการให้ประสบผลสัมฤทธิ์ต้องจะต้องอาศัยในเรื่องการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนา กระบวนการเรียน

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาภักดีวัฒน วัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ต้องการที่จะพัฒนาให้ผู้เรียน อ่านออก เขียนได้ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาให้สูงขึ้น อีกทั้งผู้บริหารให้ความสำคัญกว่า การบริหารด้านอื่น ๆ จึง พยายามที่จะระดมทรัพยากรที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนงบประมาณจำนวนไม่น้อยให้กับการจัดการศึกษา (จันทร์เพ็ญ พวงกล้ากวีประถม, 2561) แต่ด้วยสภาพบริบทของสถานศึกษาแต่ละแห่งในกลุ่มเครือข่าย พัฒนาคุณภาพการศึกษาภักดีวัฒน วัฒนา การบริหารงานวิชาการจำเป็น ที่จะต้องมีการสร้างความร่วมมือ และจัดหาสื่อในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารคณะครูและบุคลากรทางการศึกษาที่อยู่ในสถานศึกษา ทุกคน จำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจในด้านการบริหารงานวิชาการและขอบข่ายของงานวิชาการ ไม่ ว่าจะเป็นด้านการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศภายใน การวัดและประเมินผล รวมทั้งนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล ที่มีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย สถานศึกษาต้องพัฒนาผู้เรียนในด้าน ต่าง ๆ การจัดกิจกรรม ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ การบูรณาการการสอนโดยสะเต็มศึกษา และการทำ สถานศึกษาให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ โดยให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อที่จะ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และศึกษาคุณภาพของผู้เรียน ให้เหมาะสมกับยุคของการปฏิรูปการศึกษาใน ศตวรรษที่ 21 หรือยุคไทยแลนด์ 4.0

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา สภาพปัญหาที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในยุค ไทยแลนด์ 4.0 เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้นำแนวทางการบริหารวิชาการของ โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษาภักดีวัฒน วัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

เชียงใหม่ เขต 6 ที่ได้ศึกษานี้ไปปรับใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนางานบริหารวิชาการของโรงเรียนอย่างยั่งยืนบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพ การบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษากัลยาณิวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 6
2. เพื่อศึกษาแนวทาง การบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษากัลยาณิวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 6

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) มีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 5 คน ครูผู้สอน จำนวน 85 คน รวมทั้งสิ้น 90 คน จำนวน 5 โรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากัลยาณิวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 6 ปีการศึกษา 2564

2. เครื่องมือการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ดังนี้

2.1 แบบสอบถามสภาพการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากัลยาณิวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 เป็นแบบมาตรประมาณค่า ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือ

2) สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเรื่องที่ศึกษา จากนั้นก็นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยพัฒนาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาให้ข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไข

3) นำแบบสอบถามที่แก้ไขตามข้อเสนอแนะแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ ความเที่ยงเชิงเนื้อหา (Content validity) และพิจารณาความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้สื่อความหมายให้ชัดเจนแล้วนำแบบสอบถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence) โดยนำค่าคะแนนของผู้เชี่ยวชาญในแต่ละข้อคำถามมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าความสอดคล้องได้ ดัชนีความสอดคล้องที่ 0.5 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

4) นำแบบสอบถาม ที่แก้ไขปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

5) นำแบบสอบถาม ที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองกับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน 30 คน ได้แก่ ข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนบ้านแม่แตดน้อย กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากัลยาณิวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6

6) นำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (r) ได้ 0.900 มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ

2.2 แบบสัมภาษณ์ แนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากัลยาณิวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

1) นำประเด็นคำถามที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดจากแบบสอบถามแต่ละด้านกำหนดเป็นกรอบในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ เป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการ

ทั้ง 5 ด้าน นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาข้อมูล และข้อคำถาม

2) ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามความเห็นของอาจารย์ที่ปรึกษาและนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านตรวจสอบและพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา

3) ปรับแก้แบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลวิจัยต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 วิเคราะห์สภาพการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กัลยาณิวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยรวม รายด้านและรายข้อ

3.2 สังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กัลยาณิวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา จัดหมวดหมู่ของข้อมูลตามหัวข้อหลักที่กำหนดไว้มาสรุปข้อมูลและนำเสนอเชิงพรรณนา

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กัลยาณิวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามลำดับ หากพิจารณาเป็นรายด้านสรุปผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ การส่งเสริมให้คณะครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตรและมีการติดตามผลการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง และ มีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมมีการใช้ระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) ผ่านทางโซเชียลมีเดีย

1.2 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนร่วมกันตามความเหมาะสมและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT)

1.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนดำเนินการวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดหลังจากเสร็จสิ้นกระบวนการจัดการเรียนการสอนกับกำหนดนโยบายให้ครูผู้สอนแจ้งผลการเรียนให้ผู้เรียนและผู้ปกครองทราบทันที เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้โปรแกรมในการจัดการประเมินผล และมีการสนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้าอบรมเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ สร้างทักษะ และเจตคติที่ดีในการนิเทศการศึกษาให้กับบุคลากรในสถานศึกษา มีการติดตามและจับบันทึกผลการนิเทศการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

มีการส่งเสริมให้หัวหน้าวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการนิเทศการศึกษาอย่าง กัลยาณมิตร มีปฏิสัมพันธ์กับสังคม (Society interaction) และมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ในการจัดระบบการนิเทศ

1.5 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ดำเนินการยกระดับมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น มีการจัดโครงสร้างขององค์กรเพื่อรองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สูงขึ้น และให้ผู้เกี่ยวข้องทุกคน มีส่วนร่วมในการตรวจสอบทบทวนและปรับปรุงคุณภาพของสถานศึกษา

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพ การศึกษากัลยาณมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ สถานศึกษาควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เน้นให้ทุกคนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและมีความเข้าใจในเป้าหมายและวิธีการไปสู่เป้าหมายร่วมกัน ควรจัดผู้ที่มีความรู้ในเรื่องหลักสูตรสถานศึกษามาให้คำแนะนำเพื่อเป็นแนวทางในการจัดและเรียบเรียงหลักสูตรสถานศึกษาไปในทิศทางที่ถูกต้อง พัฒนาระบบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพโดยมีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา

2.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ คือ สถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ และพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนของครูและบุคลากรทุกฝ่ายให้มีประสิทธิภาพ เพราะครูจะต้องมีการพัฒนาตนเองเพื่อนำผลจากการพัฒนาไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีการพัฒนา มากยิ่งขึ้น ควรมีการเข้าร่วมอบรมหรือประชุมเชิงวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนใหม่ ๆ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมากยิ่งขึ้น

2.3 ด้านการวัดและประเมินผล คือ สถานศึกษาควรส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล เพราะ เครื่องมือวัดและประเมินผลนับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในกระบวนการวัดและประเมินผลการศึกษา เพราะ หากเครื่องมือมีคุณภาพไม่ดีพอ แม้ว่าการวิเคราะห์ข้อมูลจะถูกต้องก็ตามผลการวัดนั้นก็เชื่อถือไม่ได้ ดังนั้น จึงควรส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในระบบการวัดและประเมินผลที่ถูกต้องโดยการหาผู้เชี่ยวชาญมา ให้ความรู้แก่บุคลากรในโรงเรียน

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา คือ สถานศึกษาควรส่งเสริมการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนางานสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การนิเทศภายในเป็นกระบวนการ สำคัญในการพัฒนาครูผู้สอน ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อ การพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

2.5 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา คือ สถานศึกษาควรส่งเสริม และสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพราะ งานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเป็นงานที่ครอบคลุมในทุกด้าน ดังนั้น ผู้บริหารและครูจะต้อง ให้ความใส่ใจไม่เพียงแต่ในสถานศึกษาเท่านั้น แต่เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็น คณะกรรมการสถานศึกษารวมถึงผู้ปกครองให้ได้มีส่วนร่วมในงานเพื่อขับเคลื่อนงานด้านการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้และเป็นกระบวนการพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กัลยาณิวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการนิเทศการศึกษา และลำดับสุดท้ายคือ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้เนื่องมาจากการพัฒนาด้านวิชาการ เป็นหัวใจหลักของการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา บุคลากรทางการศึกษาทุกคนจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปปรับปรุงแก้ไขและนำไปใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กัลยาณิวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีการส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการจัดกระบวนการเรียนการสอนที่หลากหลาย สนับสนุนการเรียนรู้แบบบูรณาการ ให้ครูผู้สอนจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการวัดประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง มีการใช้เครื่องมือการวัดประเมินผลที่หลากหลาย สอดคล้องกับตัวชี้วัด มีการนิเทศการศึกษา ทำให้บุคลากรได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการนิเทศศึกษานำผลการนิเทศไปปรับปรุงแก้ไขด้านวิชาการให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความช่วยเหลือครูและบุคลากรทางการศึกษาในด้านการนิเทศการศึกษาอย่างเป็นกัลยาณมิตร การประกันคุณภาพการศึกษามีการดำเนินการวางแผนการประกันคุณภาพการศึกษาโดยให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพการศึกษา มีการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาให้หน่วยงานต้นสังกัดทราบ และขอคำแนะนำจากหน่วยงานต้นสังกัด เมื่อพบปัญหาเกี่ยวกับการประกันคุณภาพของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาด้านวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อที่ผลการพัฒนาแต่ละด้าน จะเกิดกับผู้เรียนมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อภิปรายผลได้ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กัลยาณิวัฒนา ยอมรับและเห็นด้วยกับการบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา มีการสนับสนุนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียน มีการส่งเสริมบุคลากรให้อบรมเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้มีการปรับปรุงหลักสูตรตามความเหมาะสม มีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม และการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ดังที่ นิลวรรณ วัฒนา (2556, น. 5) ได้กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานกิจกรรมตามสภาพของสถานศึกษา ในด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ การวัดและประเมินผล การนิเทศการศึกษา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สายชล มากมี (2552) ได้ศึกษาเรื่องความพึงพอใจของครู การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษากระบี่ พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา อยู่ในระดับมากทุกด้าน

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรจัดกระบวนการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย ส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในสถานศึกษาให้ครูผู้สอนจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ครูได้จัดกระบวนการเรียนรู้ตามความถนัด ความรู้และความสามารถ ทำ

ให้ครูผู้สอนและบุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารกระบวนการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณเพ็ญ พิสุทธิพงษ์ (2553) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเขาฉกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 1 พบว่ามีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้การปฏิบัติงานปรับปรุงพัฒนาสื่อ และแหล่งเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่นจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ประสิทธิภาพระดับมากที่สุด

1.3 ด้านการวัดและประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหาร มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนและดำเนินการวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด กำหนดนโยบายให้ครูผู้สอนแจ้งผลการเรียนให้ผู้เรียนและผู้ปกครองทราบทันที เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น มีการปรับปรุงเครื่องมือการวัด การประเมินให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา การวัดการประเมินต้องทำอย่างละเอียดรอบคอบ ต้องมีการประเมินตามสภาพความเป็นจริง และนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ดังที่ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2554, น. 30) กล่าวว่าการบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการหรือกิจกรรมการดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลให้ดีขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์ของหลักสูตรและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สายชล มากมี (2552) พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการประเมินผลอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ยอมรับและเห็นด้วยกับการบริหารด้านการนิเทศการศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีการนิเทศแบบเป็นกัลยาณมิตร เป็นการนิเทศที่มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ผู้บริหารมีการสร้างทักษะ และเจตคติที่ดีในการนิเทศการศึกษาให้กับบุคลากรในสถานศึกษา มีการจัดระบบการนิเทศการศึกษาและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาที่ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระวิชา มีการติดตามและจัดบันทึกผลการนิเทศการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนิเทศเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้บรรลุตามเป้าหมายที่ได้ตั้งไว้ ดังที่ซารี มณีนศรี (2552, น. 22) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้นและเป็นการร่วมมือระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของไพรัช ชารีแก้ว (2552, น. 118-122) ได้ศึกษาทัศนคติของครูที่มีต่อสภาพปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานีมีการดำเนินการนิเทศการศึกษาภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โรงเรียนในอำเภอกัลยาณิวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 มีการดำเนินการยกระดับมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น มีการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้สูงขึ้น มีการกำหนดเกณฑ์การประเมินตามมาตรฐานตัวชี้วัด คณะครูและบุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารคอยชี้แนะและให้คำปรึกษา พร้อมติดต่อประสานกับหน่วยงานต้นสังกัด ในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพของสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เข้มแข็ง ซึ่งการประกันคุณภาพการศึกษา เป็นการบริหารจัดการและการดำเนินกิจกรรมตามภารกิจปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อที่จะเป็นหลักประกันให้สังคมเชื่อว่า จะพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพตามที่ระบุไว้ในหลักสูตรและ

ตรงกับความต้องการของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัมพร อินผอง (2554, น. 66) พบว่า สภาพการบริหารวิชาการตามกรอบแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ ในภาพรวมมีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษา กัลยาณิวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาควรส่งเสริมศักยภาพในการวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และส่งเสริมการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้เพื่อพัฒนาผู้เรียน ดังการให้สัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 ว่า ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เน้นให้ทุกคนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและมีความเข้าใจในเป้าหมายและวิธีการไปสู่เป้าหมายและมีความรู้สึกเป็นเจ้าของงานบริหารวิชาการร่วมกัน (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 8 ธันวาคม 2564)

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ ส่งเสริมกระบวนการพัฒนาการเรียนรู้ของครูและบุคลากรทุกฝ่ายอย่างให้มีประสิทธิภาพ และ ส่งเสริมครูและบุคลากรอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพในวิชาชีพตามความต้องการ ดังการให้สัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5 ว่า ควรส่งเสริมสนับสนุน ให้ครูมีการเข้าร่วมอบรมหรือประชุมเชิงวิชาการ เพื่อเป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนใหม่ ๆ ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจมากยิ่งขึ้น (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 5, การสื่อสารส่วนบุคคล, 22 ธันวาคม 2564)

2.3 ด้านการวัดผลและประเมินผล คือ พัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผล และให้มีการนิเทศ ติดตาม การวัดประเมินผลของครูและบุคลากรในโรงเรียน ดังการให้สัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4 ว่า ควรส่งเสริมให้มีการนิเทศ ติดตาม ระบบการวัดประเมินผลการใช้เครื่องมือวัดและประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ เพราะการพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพจะต้องครอบคลุมกระบวนการทำงานทุกขั้นตอน และจะต้องมีการติดตามการดำเนินงานของครูและนำผลการติดตามนั้นมาสะท้อนถึงปัญหาเพื่อให้ครูได้ทราบ เพื่อนำผลของปัญหาไปปรับปรุงและพัฒนางานด้านการวัดและประเมินผลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 4, การสื่อสารส่วนบุคคล, 17 ธันวาคม 2564)

2.4 ด้านการนิเทศการศึกษา ส่งเสริมการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังการให้สัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 ว่า ควรมีการส่งเสริมการนิเทศ ติดตามและประเมินผลเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง การนิเทศภายในเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาครูผู้สอน ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 1, การสื่อสารส่วนบุคคล, 8 ธันวาคม 2564)

2.5 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพคือ สนับสนุนส่งเสริมให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ พัฒนาการนำผลการติดตามระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาประกันคุณภาพให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ดังการให้สัมภาษณ์ของผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 ว่า ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา งานด้านการประกันคุณภาพในสถานศึกษาเป็นงานที่ครอบคลุมในทุกด้าน ผู้บริหารและครูจะต้องให้ความสนใจไม่เพียงแต่ในสถานศึกษาเท่านั้น แต่เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการสถานศึกษารวมถึงผู้ปกครองให้ได้มีส่วนร่วมในงาน เพื่อขับเคลื่อนงานด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

และตัวบ่งชี้และเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (ผู้ให้สัมภาษณ์คนที่ 3, การสื่อสารส่วนบุคคล, 13 ธันวาคม 2564)

การบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 เน้นการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้นักเรียน สามารถนำองค์ความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบนโลกนี้มาบูรณาการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนานวัตกรรม ต่าง ๆ มาตอบสนองความต้องการของสังคม การบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 จึงเน้นการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ ปัจจัยหลักของการใช้เทคโนโลยีที่เกิดความคุ้มค่า ได้แก่ การใช้อินเทอร์เน็ต (Internet) ความคิดสร้างสรรค์(Creative thinking) การปฏิสัมพันธ์กับสังคม (Society interaction)

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 กลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพศึกษากัลยาณิวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งในแต่ละด้านมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษามีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา เน้นให้ทุกคนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและมีความเข้าใจในเป้าหมายและวิธีการไปสู่เป้าหมายร่วมกัน มีการจัดผู้ที่มีความรู้ในเรื่องหลักสูตรสถานศึกษา มาให้คำแนะนำ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดและเรียบเรียงหลักสูตรสถานศึกษาไปในทิศทางที่ถูกต้อง ที่ใช้แก้ไขปัญหา คือ การพัฒนากระบวนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพโดยมีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาด้านมีประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา สถานศึกษายังขาดการอบรมชี้แจงให้ครูและผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจต่อระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและขาดการนำผลการดำเนินงานตามแผนมาปรับปรุงและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเท่าที่ควร

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนงานให้ทุกคนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมและมีความเข้าใจในเป้าหมายและวิธีการไปสู่เป้าหมายร่วมกัน มีการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมการรับรู้ทางสังคม การปฏิสัมพันธ์ในกลุ่ม การมีกระบวนการคิดหลากหลายและแปลกใหม่อย่างสร้างสรรค์ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี โซเชียลมีเดีย มาใช้ประโยชน์ในการทำงานร่วมกัน ส่งผลดีต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ควรส่งเสริมและพัฒนากิจการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ควรมีการปรับหลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงตามนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

1.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ ควรส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาระบบการเรียนรู้ มีการจัดสร้างแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและชุมชน ให้ครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และเรียนรู้อย่างมีความสุข ควรมีการบูรณาการการสอนทั้งในโรงเรียนที่มีครูผู้สอนครบชั้นและไม่ครบชั้น

1.3 ด้านการวัดและประเมินผล ควรส่งเสริมให้มีการจัดอบรมเกี่ยวกับการวัดและการประเมิน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีเครื่องมือในการวัด การประเมินที่หลากหลาย ผู้บริหารควรมีการจัดหาสื่อ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดและการประเมิน เพื่อครูผู้สอนจะได้นำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา

1.4 ด้านการนิเทศการศึกษา ควรมีการให้ความรู้ด้านการนิเทศกับผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ให้มีความเข้าใจตรงกัน และทำอย่างต่อเนื่อง

1.5 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบประกันคุณภาพสถานศึกษาที่เข้มแข็ง มีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนในการจัดทำเอกสารในการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ต้องรอรับการประกันคุณภาพสถานศึกษาทั้งจากหน่วยงานต้นสังกัด และจากหน่วยงานภายนอก

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งพบว่ามีความสำคัญอยู่ในลำดับสุดท้ายของการบริหารงานทั้ง 5 ด้าน

2.2 ควรมีการทำวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการในยุคไทยแลนด์ 4.0 สำหรับผู้บริหารกลุ่มเครือข่ายพัฒนาคุณภาพการศึกษากลยาณวิวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 6 เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

แหล่งอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: เลขาธิการสภาการศึกษา.
- จันทร์เพ็ญ พวงกล่ำกวีประถม (2561). *ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกลยาณวิวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 6*. วารสารออนไลน์บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. <http://www.edujournal.ru.ac.th/index.php/abstractData/viewIndex/1740>
- ชาตรี มณีศรี. (2552). *การนิเทศการศึกษา*. โรงพิมพ์รุ่งวัฒนา.
- ทิพวรรณ ล้วนปัสทธีสกุล (2562). *คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาของนโยบายไทยแลนด์ 4.0* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. DSpace at Silpakorn University. <http://ithesis-ir.su.ac.th/dspace/handle/123456789/2412>
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). *ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปตรวจสอบและประเมินภายนอกครอบคลุม*. ข้าวฟ่าง.
- ธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์. (2559). *การศึกษาไทย 4.0 ในบริบทการจัดการศึกษา เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน*. ศูนย์ประชุมวายุภักษ์ โรงแรมเซ็นทรา ศูนย์ราชการและคอนเวนชันเซ็นเตอร์แจ้งวัฒนะ.
- นิลวรรณ วัฒนา. (2556). *การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี*. Srinakharinwirot University Institutional Repository. <https://ir.swu.ac.th/jspui/handle/123456789/4029>
- ไพรัช ชารีแก้ว. (2552). *ทัศนะข้าราชการครูที่มีต่อสภาพและปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี* [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี]. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2554). การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (พิมพ์ครั้งที่ 5). ศูนย์หนังสือ มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วรรณเพ็ญ พิสุทธิพงษ์. (2553). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาในอำเภอเขาฉกรรจ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้วเขต 1 [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- สายชล มากมี. (2552). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากระบี่ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- อัมพร อินผอง. (2554). การบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเขตยานนาวา สังกัดกรุงเทพมหานคร. แหล่งข้อมูลทางปัญญา มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์. <https://libdoc.dpu.ac.th/thesis/138493.pdf>